

เรียนทุกท่าน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งเอเชีย (Asian Human Rights Commission: AHRC) ปรารถนาที่จะส่งต่อ
แถลงการณ์ จากสมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) (Union for Civil Liberty: UCL)
ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย โดย สสส. ได้จัด 10 อันดับ ก้าวหน้า และ 10 อันดับ ถอยหลัง
สำหรับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ซึ่งเผยแพร่ในภาษาไทย เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2552 และขณะนี้
สสส. ได้เผยแพร่ฉบับภาษาอังกฤษแล้ว โดยฉบับภาษาไทยข้างล่างนี้ได้รับข้อมูลมาจากเว็บไซต์ประชาไท
(prachatai.com)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งเอเชีย (Asian Human Rights Commission: AHRC)

ฮ่องกง

เพื่อการเผยแพร่ทันที

AHRC-FST-011-2010-TH

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553

แถลงการณ์จาก สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (The Union for Civil Liberty: UCL) ส่งต่อโดย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งเอเชีย (The Asian Human Rights Commission: AHRC)

ประเทศไทย: ปี 2552: สิบก้าวหน้า และ สิบลถอยหลัง สิทธิมนุษยชน

สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) (The Union for Civil Liberty :UCL)

ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนไทยแก่งหนึ่ง ได้จัดลำดับ 10 อันดับ ก้าวหน้า และ 10 อันดับ ถอยหลัง
สำหรับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ ซึ่งได้เผยแพร่เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2552

10 ก้าวหน้า สิทธิมนุษยชน 2552

1. การคุ้มครองสิทธิชุมชน ตามมาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ 2550 (คดีมาบตาพุด)

จากกรณี สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน กับพวกรวม 43 คน ได้ฟ้อง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ว่า ได้ร่วมกันให้ความเห็นชอบอนุมัติ อนุญาต โครงการหรือกิจกรรม

จำนวน 76 โครงการ ที่ดำเนินการในพื้นที่ที่มามากาพุดและบริเวณใกล้เคียง โดยไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กรณีเป็นโครงการหรือกิจกรรม ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้

เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งให้องค์กรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นชอบ ก่อนมีการดำเนินการ จึงขอให้เพิกถอนรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพิกถอนใบอนุญาต และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด ดำเนินการออกระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ หรือการอื่นใด ตามขั้นตอนของกฎหมาย ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

ในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีกับพวกได้ยื่นคำขอมาพร้อมกับคำฟ้อง โดยขอให้ศาลกำหนดมาตรการ หรือวิธีการคุ้มครองใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยขอให้ศาลมีคำสั่งระงับโครงการหรือกิจกรรม จำนวน 76 โครงการ ที่กำลังดำเนินการในพื้นที่ ตำบลมากาพุด อำเภอบ้านฉาง และใกล้เคียงจังหวัดระยอง ไว้เป็นการชั่วคราวก่อนศาลจะมีคำพิพากษา

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2552 ศาลปกครองสูงสุด จึงมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งแปด ระงับโครงการหรือกิจกรรม จำนวน 65 โครงการ และให้ดำเนินการได้ 11 โครงการ โดยให้เหตุผล ดังนี้

ประการแรก สิทธิของบุคคลที่บทยัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 67 บัญญัติรับรองไว้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง การที่ยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการใช้สิทธิดังกล่าว นั้น ไม่ใช่เหตุที่องค์กรของรัฐจะยกขึ้นมาเป็นข้ออ้างเพื่อปฏิเสธ

ไม่ให้ความคุ้มครองสิทธิดังกล่าวได้ เพราะโดยหลักการใช้และการตีความกฎหมาย

เจตนารมณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ จะมีผลตามที่บัญญัติโดยทันที

ไม่ว่าจะมีบทบัญญัติให้ต้องมีการตรากฎหมายกำหนด รายละเอียดในเรื่องดังกล่าว หรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้

ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ 7/2552 ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2552

ซึ่งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 นี้เองว่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีเจตนารมณ์ให้สิทธิและเสรีภาพ ที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองไว้ มีสภาพบังคับ ได้ทันที ที่รัฐธรรมนูญประกาศให้มีผลใช้บังคับ

โดยไม่ต้องรอให้มีการบัญญัติกฎหมายอนุวัติการมาใช้บังคับก่อน

ประการที่สอง การเกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐ จากคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง

เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวของศาล ก็เป็นเรื่องที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากการละเลยไม่ดำเนินการ

หรือความล่าช้าของผู้ถูกฟ้องคดีเอง ที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น

การที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมนั้น จะต้องชะลอการดำเนินการก่อสร้าง

ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการของตนออกไป

อันส่งผลกระทบต่อธุรกิจและเศรษฐกิจของภาคเอกชน รวมทั้ง มีผลกระทบต่อการบริหารงานด้านเศรษฐกิจของรัฐ จึงมีข้อเสนอมาจากคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ของศาลโดยตรง

ประการที่สาม การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

ถือเป็นสิทธิอันชอบธรรม ไม่เฉพาะประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าวในปัจจุบันเท่านั้น ที่สมควรได้รับ

และได้รับการเอาใจใส่ดูแล แม้ผู้ที่จะมาอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ในอนาคต ก็ควรจะต้องได้รับด้วยเช่นกัน นอกจากนี้

การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าวในอารยประเทศ ถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญของรัฐ

ที่รัฐจะต้องดำเนินการ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการบริหารงานของรัฐด้านเศรษฐกิจ กับด้านพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต

ของประชาชน และสิทธิชุมชน แล้ว เห็นได้ว่า ความเสียหายที่เจ้าของโครงการหรือกิจกรรม

จะได้รับอาจเป็นเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ในกรณีนี้ ได้แก่ รัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติใบอนุญาต ได้พิจารณาผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ

ให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ หากจะเป็นการกระทบต่อสิทธิของเจ้าของโครงการ

แต่ก็มิได้เป็นการจำกัดสิทธิการดำเนินการโดยสิ้นเชิง เพียงแต่กรณีเป็นโครงการหรือกิจกรรมใด

ที่อยู่ในประเภทที่มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ก็ต้องดำเนินการ ตามนัยมาตรา 67 วรรคสอง

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้ครบถ้วนก่อน ประกอบกับโครงการหรือกิจกรรมเหล่านั้น

ต้องมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญถึงสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิต ของประชาชน

ที่จะต้องสัมพันธ์กับการได้รับมลพิษ จากผลิตผลของการดำเนินการผลิตด้วย

2. คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2552 ในการประชุมสุดยอดของรัฐบาลอาเซียน ครั้งที่ 15 ได้ให้การรับรอง ปฏิญญาชะอำหัวหิน

ว่าด้วย การจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียน ว่าด้วย สิทธิมนุษยชน โดยรัฐบาลแต่ละประเทศ

ได้แต่งตั้งตัวแทนเข้าเป็นกรรมการ จำนวน 10 คน ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 3 ปี เพื่อทำหน้าที่การส่งเสริม

ความรู้ความเข้าใจ ด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างฐานความเข้าใจ และค่านิยมร่วมกัน เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

แม้คณะกรรมการจะมีข้ออ่อนที่ไม่มีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอจากรัฐบาล

และไม่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการละเมิดสิทธิในชาติสมาชิก ก็ตาม แต่ถือเป็นการเริ่มต้น

ที่จะพัฒนาคณะกรรมการนี้ ให้เป็นกลไกในการส่งเสริม และคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน

สำหรับประชาชนในประเทศอาเซียน ให้เข้มแข็ง และถือเป็นการกิจของภาคประชาสังคม ในประเทศอาเซียน

ที่จะติดตามตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องต่อไป

สำหรับตัวแทนของประเทศไทยได้มีสรรหาบุคคล ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นที่ประจักษ์

คือ ดร.ศรีประภา เพ็ชรมิศรี อาจารย์ประจำศูนย์สิทธิมนุษยชนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

3. การแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วย การคุ้มครองมิให้บุคคลถูกบังคับให้สูญหาย

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ระหว่างประเทศ ว่าด้วย การคุ้มครองมิให้บุคคลถูกบังคับให้สูญหาย เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณา ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณา เข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ว่าด้วย การคุ้มครองมิให้บุคคลถูกบังคับให้สูญหาย และพิจารณาทำที่ของประเทศไทย ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา ระหว่างประเทศ ว่าด้วย การคุ้มครองมิให้บุคคลถูกบังคับให้สูญหาย เนื่องจากอนุสัญญานี้ มีมุ่งหมายที่จะคุ้มครองบุคคลที่ถูกบังคับให้สูญหาย เพราะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรง

ตามอนุสัญญาดังกล่าว ได้ให้ความหมายของ “การบังคับให้บุคคลสูญหาย” หมายถึง การทำให้บุคคลสูญเสีเสรีภาพ ไม่ว่าจะด้วยรูปแบบใด หรือด้วยเหตุผลใด ซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคล หรือกลุ่มคนที่กระทำโดยการได้รับคำสั่ง ได้รับการสนับสนุน หรือการยินยอมจากรัฐ และรวมทั้งการไม่เปิดเผยข้อมูล หรือการปฏิเสธในการรับรู้ ถึงการสูญเสีเสรีภาพ หรือการสูญหายของบุคคล หรือการปิดบังข้อมูลความจริงหรือสถานที่ของบุคคลผู้สูญหาย ภายใต้คำจำกัดความนี้ บุคคลทั้งหมดนี้ได้กระทำการ หรือสั่งให้มีการปิดบัง หรือไม่เปิดเผยถึงพยานของบุคคลที่หายตัวไป ก็ถือว่า เป็นการกระทำภายใต้ การทำให้บุคคลสูญหาย ตามอนุสัญญานี้ด้วย

ถ้าหากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้ ย่อมมีผลให้รัฐบาลไทย ต้องมีพันธกรณีต้องออกกฎหมาย ที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกัน มารองรับหลักการในอนุสัญญาดังกล่าว

4. การประกาศเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2552 ศาลปกครองระยองพิพากษาคดีที่ นายเจริญ เดชคุ้ม พร้อมชาวบ้าน เขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จ.ระยอง รวม 27 คน ยื่นฟ้องคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฐานละเลยไม่ประกาศให้พื้นที่ ตำบลมาบตาพุด และเทศบาลเมืองมาบตาพุด ตลอดจนพื้นที่ข้างเคียง ที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมรุนแรง เป็นเขตควบคุมมลพิษ

โดยศาลเห็นว่า ตามหลักฐานเอกสารการรายงานของกรมควบคุมมลพิษ

ในการประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 11/2548 และเอกสารทางวิชาการอีกหลายรายการ ล้วนระบุว่า ปัญหามลพิษในท้องที่มาบตาพุด กระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ของประชาชน ศาลจึงรับฟังว่า เขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด เป็นพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษ มีแนวโน้มร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพประชาชน หรือก่อให้เกิดผลกระทบเสียหาย ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงสมควรให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศให้ท้องที่เขตเทศบาลเมืองมาบตาพุดทั้งหมด รวมทั้ง ตำบลเนินพระ ตำบลมาบข่า และตำบลทับมา อำเภอเมือง ตลอดจน ตำบลบ้านฉาง ทั้งตำบล เป็นเขตควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนด 60 วัน นับตั้งแต่ศาลมีคำพิพากษา

และในวันที่ 16 มีนาคม 2552 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีการประชุมครั้งที่ 1/2552
มีมติให้ประกาศพื้นที่อุตสาหกรรมมาบตาพุด เป็นเขตควบคุมมลพิษ ตามที่ศาลปกครองระยองมีคำพิพากษา
แต่ให้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองระยอง ที่ระบุว่า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

5. การประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนฉบับที่ 2 (2552 – 2556)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 ให้ความเห็นชอบ
และประกาศใช้การประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนฉบับที่ 2 (2552 – 2556) ซึ่งยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ยุทธศาสตร์
ประกอบด้วย

1. ยุทธศาสตร์ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้เกิดความเสมอภาค ตามความเป็นจริง
นอกเหนือจากความเสมอภาคทางกฎหมาย
2. ยุทธศาสตร์คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน
3. ยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกลไกทางกฎหมาย รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อส่งเสริม
และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
4. ยุทธศาสตร์พัฒนาองค์กรเครือข่าย ให้มีศักยภาพในการส่งเสริม และคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน
ให้มีความเข้มแข็งในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล

และให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง นำแผนสู่การปฏิบัติด้วยการแปลงแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ไปสู่แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการ กระทรวง กรม แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตลอดจนแผนอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว จัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรม เพื่อรองรับการดำเนินภารกิจ
ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

6. การฟ้องเจ้าหน้าที่ตำรวจคดีการอุ้มฆ่า นายเกียรติศักดิ์ ถิตยบุญครอง

จากกรณีการเสียชีวิตของเยาวชนและประชาชน ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่น้อยกว่า 21 ราย
ในช่วงสงครามปราบปรามยาเสพติด ของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในระหว่างปี 2547- 2548
ซึ่งอาจเป็นการฆาตกรรมต่อเนื่องจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ แต่คดียังไม่มีความคืบหน้ามากนัก
โดยเจ้าหน้าที่ให้เหตุผลว่า การเสียชีวิตนั้นเนื่องมาจากการฆ่าตัดตอนกันเองของผู้ค้ายาเสพติด
หรือหากเป็นการเสียชีวิตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง ก็เป็นเพราะผู้ค้ายาเสพติดต่อสู้ขัดขวาง
จึงต้องทำการวิสามัญฆาตกรรม

สำหรับคดี นายเกียรติศักดิ์ ถิทยัญญกรอง ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จับกุม และต่อมาถึงแก่ความตาย ได้มีร้องเรียนให้ กรมสอบสวนคดีพิเศษ รับเป็นคดีพิเศษ เพราะผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งคณะกรรมการคดีพิเศษ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 5 /2548 เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2548 ให้คดีเกี่ยวกับการเสียชีวิตของ นายเกียรติศักดิ์ ถิทยัญญกรอง เป็นคดีพิเศษที่จะต้องทำการสืบสวนสอบสวน ตามมาตรา 21 วรรค 1 (2) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 และเห็นชอบให้พนักงานอัยการเข้าร่วมทำการสอบสวนด้วย

จากการทำงานของคณะพนักงานสืบสวนสอบสวนเป็นเวลา 4 ปี สามารถสรุปผล และออกหมายเรียก เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 6 นาย เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร 3 นาย ได้แก่ พ.ต.ท. สำเนา อินดี พ.ต.ต. สุมิตร นันทสถิตย์ พ.ต.อ. มนตรี ศรีบุญลือ และชั้นประทวน 3 นาย ได้แก่ ด.ต.อังกูร คำมูลนา ด.ต.สุทินันท์ โนนทิง และ ด.ต.พรณศิลป์ อุปันันท์ มารายงานตัว และรับทราบข้อกล่าวหาจากผู้อื่นโดยไต่ตรองไว้ก่อน และซ่อนเร้นปิดบังอำพรางการตาย ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ส่งสำนวนให้อัยการรับไปพิจารณา เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2552 และอัยการส่งฟ้องศาล เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2552 ในข้อหาร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและโดยไต่ตรองไว้ก่อน ย้ายศพเพื่อปิดบังเหตุแห่งความตาย และเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญากระทำการในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ เพื่อช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องรับโทษ

การดำเนินคดีดังกล่าว จะเป็นบทพิสูจน์กระบวนการยุติธรรมในการสร้างบรรทัดฐาน คดีสิทธิมนุษยชน ที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐ ว่า ผู้กระทำความผิดจะต้องไม่ลอยนวล และจะต้องไม่ส่งเสริมวัฒนธรรม ไม่ต้องรับผิดของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยปล่อยให้มีการช่วยเหลือกันในระบบอุปถัมภ์ของผู้มีอำนาจ รวมทั้งจะต้องทำให้เป็นคดีตัวอย่าง เพื่อสร้างบรรทัดฐานคดีสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะคดีการฆาตกรรมต่อเนื่องที่จังหวัดกาฬสินธุ์

7. การรับรองวิทยุชุมชนชั่วคราว

แม้ว่า การจัดตั้งวิทยุชุมชนของประชาชน จะเป็นการใช้สิทธิความเป็นเจ้าของวิทยุ ตามรัฐธรรมนูญ 2540 แต่หน่วยงานรัฐ ไม่มีการออกหลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ประกอบกิจการวิทยุชุมชน ทำให้เกิดการจัดตั้งวิทยุชุมชน ของผู้มีอำนาจทางการเมือง หรืออำนาจทางเศรษฐกิจในรูปแบบวิทยุชุมชน อันเป็นการไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ที่มุ่งหมายให้ประชาชนเป็นเจ้าของวิทยุโดยแท้จริง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินคดี กับวิทยุชุมชนบางสถานี โดยอ้างกฎหมายที่บังคับใช้ก่อนรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กทช.) ได้ออกประกาศ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนชั่วคราว (วิทยุกระจายเสียงชุมชน) และมีผลบังคับใช้เมื่อ 25 กรกฎาคม 2552 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริม และสนับสนุน ให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน และเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปสื่อ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และส่งเสริมสิทธิในการสื่อสารของประชาชน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน ในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม

ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น

รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชนสาธารณะของภาคประชาชน

และได้กำหนดนิยาม “วิทยุกระจายเสียงชุมชน” หมายความว่า กิจการกระจายเสียง เพื่อประโยชน์สาธารณะ ที่ไม่แสวงหารายได้จากการโฆษณา เป็นประโยชน์ตามความต้องการที่หลากหลายของชุมชน หรือท้องถิ่น ที่รับบริการ ส่ง ผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยชุมชนเป็นเจ้าของร่วมกัน และดำเนินการโดยชุมชน เป็นอิสระ มีเสรีภาพ ในการเสนอข่าว และการแสดงความคิดเห็น ที่ไม่ขัดต่อจรรยาบรรณ และศีลธรรมอันดีของประชาชน ปราศจากการครอบงำ และแทรกแซงจากกลุ่มผลประโยชน์โดยมิชอบ กลุ่มการเมืองพรรคการเมืองทุกระดับ หรือเอกชนที่มุ่งหากำไรในเชิงพาณิชย์

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตดังกล่าว ได้กำหนดขั้นตอน การขอรับใบอนุญาต 3 ขั้นตอน

สำหรับผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนอยู่ก่อนประกาศหลักเกณฑ์ฯ จะบังคับใช้ คือ

ยื่นเอกสารแสดงความประสงค์จะประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงชุมชน พร้อมหลักฐานภายใน 30 วัน

นับจากประกาศมีผลบังคับใช้ (ครบกําหนด 23 สิงหาคม 2552) ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาต

เมื่อได้รับใบตอบรับการแสดงความประสงค์ในขั้นตอนแรก จะได้รับสิทธิ “เป็นผู้ทดลองออกอากาศในลักษณะชั่วคราว”

จาก กทช. จะสามารถยื่นแบบแสดงความประสงค์รับใบอนุญาตเพื่อขอรับใบอนุญาตได้ ภายใน 300 วัน

นับจากวันที่ยื่นแบบแจ้งความประสงค์ และขั้นได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ

ภายหลังขั้นตอนการพิจารณาออกใบอนุญาตของ กทช. ผู้ขอรับใบอนุญาตได้รับสิทธิคุ้มครองตามกฎหมายทุกประการ โดยใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2552 ได้ครบกําหนดการยื่นขอใบอนุญาตชั่วคราว ของผู้ประกอบการวิทยุชุมชน

มีผู้ประกอบการวิทยุชุมชนลงทะเบียนขอเป็นผู้ทดลองออกอากาศ จำนวน 5,500 สถานี คิดเป็น 98-99%

ของวิทยุชุมชนทั่วประเทศ

8. โฉนดชุมชน

ความพยายามของชุมชน ในการใช้สิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ ในการจัดการที่ดินในรูปแบบโฉนดชุมชน

ได้ปรากฏเป็นที่ชัดเจน ในหลายพื้นที่ของ ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ และภาคกลาง เพื่อกระจายสิทธิที่ดิน

ให้เกิดความเป็นธรรม และได้รวมตัวกันเป็น เครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย

เพื่อผลักดันให้รัฐบาลรับรองสิทธิชุมชน ในการจัดการที่ดินในรูปแบบโฉนดชุมชน จนกระทั่งนายกรัฐมนตรี

ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 71/2552 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2552 แต่งตั้ง คณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหา

ของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และต่อมา

คณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย ได้มีคำสั่งที่ 1/2552 ลงวันที่ 24

มีนาคม 2552 แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาแนวทางการปฏิบัติ ตามนโยบายการกระจายถือครองที่ดิน

โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) เป็นประธานอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการฯ ได้ศึกษาแนวทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ในเรื่องการออกเอกสารสิทธิ ให้แก่เกษตรกรยากจนและชุมชน ที่ทำกินอยู่ในที่ดินของรัฐ

ที่ไม่มีสภาพป่าแล้ว ในรูปแบบโฉนดชุมชน เพื่อให้ประชาชนซึ่งรวมตัวกันเป็นชุมชน

มีส่วนร่วมในการดูแลใช้ประโยชน์ ที่ดินรวมกัน แต่เนื่องจากปัจจุบัน

ยังไม่มีกฎหมายทางกฎหมายออกมารองรับโดยเฉพาะ จำเป็นต้องตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับ

แต่การตรากฎหมายย่อมต้องใช้เวลาพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนั้น

สมควรแก้ปัญหาในเบื้องต้น โดยการกำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชนขึ้น

เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติไปพลางก่อน

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ในหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดให้มีโฉนดชุมชน พ.ศ.... เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 โดยสาระสำคัญของร่างระเบียบประกอบด้วย

1. กำหนดนิยามคำว่า “โฉนดชุมชน” หมายความว่า สิทธิร่วมกันของชุมชน ในการบริหารจัดการ การครอบครองที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดิน เพื่อสร้างความมั่นคง ในการถือครอง และใช้ประโยชน์ ในที่ดินของชุมชน และเป็นการรักษาพื้นที่เกษตร ในการผลิตพืชอาหาร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยการเลือกรูปแบบการผลิตที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และระบบภูมินิเวศ รวมทั้ง การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการประสานงานและจัดโฉนดชุมชน” เรียกโดยย่อว่า “ปจช.” และกำหนดอำนาจหน้าที่ของปจช. เช่น เสนอนโยบาย แผนงาน และงบประมาณ ในการดำเนินงานโฉนดชุมชนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดเป็นมติคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
3. กำหนดคุณสมบัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ประสานนโยบายการปฏิบัติ ระหว่างหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการดำเนินงานโฉนดชุมชน ให้สำเร็จเป็นไปตามกฎหมาย กฎ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผล และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
5. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ดูแลใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ
6. กำหนดให้มีคณะกรรมการชุมชน เพื่อกระทำการแทนในนามของชุมชน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน
7. กำหนดให้ ในกรณีที่มีการกระทำผิดเงื่อนไข ที่ให้ไว้ของชุมชนที่ได้รับสิทธิ ให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของ ปจช. มีอำนาจยกเลิกโฉนดชุมชนได้
8. กำหนดให้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการฯ ภายในหกสิบวัน นับแต่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และกำหนดให้มีพื้นที่นำร่อง ในการดำเนินงานโฉนดชุมชน จำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบพื้นที่ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

9. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญนิติบัญญัติ วันที่ 2 กันยายน 2552 ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่ง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ..... และมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เริ่มประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2552 จนบัดนี้ เกือบจะเสร็จแล้ว

หลักการสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ที่คณะกรรมการฯ เห็นพ้องต้องกัน คือ

1. งานที่รับไปทำที่บ้าน ไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะงานในกิจการอุตสาหกรรม เท่านั้น แต่ควรครอบคลุมถึงงานภาคเกษตรกรรม และภาคบริการด้วย หน่วยงานภาครัฐ ส่วนราชการต่างๆ และรัฐวิสาหกิจ หากมีการจ้างงานดังกล่าว ก็ไม่ได้รับการยกเว้น
2. หลักการสำคัญของร่างกฎหมาย มีทั้งที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนา ผู้รับงานไปทำที่บ้าน กล่าวคือ มีการกำหนดมาตรการการพัฒนาฝีมือแรงงาน มาตรการในการป้องกันการประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตาย เนื่องจากการทำงาน และการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ ของผู้รับงานไปทำที่บ้าน เช่น ในงานที่มีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกัน ปริมาณเท่ากัน ค่าตอบแทนของผู้รับงานไปทำที่บ้าน จะต้องไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้าง ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และโดยไม่เลือกปฏิบัติ การคุ้มครองหญิงมีครรภ์ หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า 15 ปี มิให้ทำงานที่อาจเป็นอันตราย ผู้จ้างงานเป็นผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล และค่าทำศพ ในกรณีที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านประสบอันตราย เนื่องจากการใช้วัตถุอันตราย อุปกรณ์ที่ผู้จ้างงานจัดให้ หรือเนื่องจากผู้รับจ้างงานไม่จัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน
3. มีคณะกรรมการการรับงานไปทำที่บ้าน ซึ่งเป็นกลไกระดับปกติ มีองค์ประกอบลักษณะจตุภาคี หรือมากกว่าไตรภาคี ประกอบด้วย กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้จ้างงาน ผู้แทนองค์กรผู้รับงานไปทำที่บ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ในส่วนการบริหารและการบังคับใช้กฎหมาย มีหลักการที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม สร้างกระบวนการยุติธรรมที่ไม่ทำให้เป็นภาระแก่ประชาชนในการฟ้องร้องดำเนินคดี หรือที่จะกระทบต่อความสัมพันธ์ในการจ้างงาน นอกจากนี้ ให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน อยู่ในกระบวนการพิจารณาตัดสินของศาลแรงงาน และให้อำนาจศาลแรงงาน มีอำนาจสั่งให้สัญญาจ้างหรือข้อกำหนด ในเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน ที่ทำให้ผู้จ้างงานได้เปรียบผู้รับงานเกินควร มีผลใช้บังคับเพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี

10. ศาลมีพันธกิจในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและปกป้องรักษาประชาธิปไตย :

คำวินิจฉัยผู้พิพากษาเสียงส่วนน้อย

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2552 องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีมติเสียงข้างมากพิพากษาคดีสิทธิทางการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ของนายยงยุทธ ดิยะไพรัช อดีตรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเวลา 5 ปี

กรณีปกปิดข้อเท็จจริงในการยื่นบัญชีแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งยังพิพากษาให้มีโทษทางอาญา

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยมีคำพิพากษาให้จำคุก 2 เดือน ปรับ 4 พันบาท แต่โทษจำคุกให้รอไว้ก่อนเป็นเวลา 1 ปี

แต่ในคดีดังกล่าวมีคำวินิจฉัยส่วนตนของ นายเกียรติ กาญจนรินทร์ ที่วินิจฉัยว่า ศาลควรมีพันธกรณีในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชน จากการใช้อำนาจโดยมิชอบ และพันธกรณีในการปกป้องรักษาประชาธิปไตย รวมทั้งวินิจฉัยว่า การได้อำนาจในการปกครองประเทศ โดยการปฏิวัติหรือรัฐประหาร เป็นการล้มล้างรัฐธรรมนูญ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 113 ย่อมเป็นการได้อำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย ถือเป็นความวาทกรรมสำคัญ ที่ศาลไม่ควรรับรองการได้อำนาจมาโดยไม่เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย อันขัดแนวคำพิพากษาเดิม ที่ให้การรับรองอำนาจรัฐไม่ว่า จะได้อำนาจโดยวิถีทาง ที่ไม่เป็นประชาธิปไตยก็ตาม ดังรายละเอียดกล่าวคือ

“.....ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องมีอำนาจฟ้อง (ยื่นคำร้อง) คดีนี้หรือไม่ เห็นว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ศาลเป็นหนึ่งในอำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นของประชาชน ศาลจึงต้องใช้อำนาจดังกล่าว เพื่อประชาชนอย่างสร้างสรรค์ในการวินิจฉัยคดี เพื่อให้เกิดผลในทางที่ขยายขอบเขตการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และหากศาลไม่รับใช้ประชาชน ย่อมทำให้ระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมถูกทำลายและสั่นคลอน

นอกจากนี้ ศาลควรมีบทบาทในการพิทักษ์ ความชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงพันธกรณีในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จากการใช้อำนาจโดยมิชอบ และพันธกรณีในการปกป้องรักษาประชาธิปไตยด้วย

การได้อำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ การได้อำนาจในการปกครองประเทศ โดยความไม่ยินยอมพร้อมใจจากประชาชน ส่วนใหญ่เท่ากับ เป็นการล้มล้างระบอบประชาธิปไตย การปฏิวัติหรือรัฐประหารเป็นการล้มล้างรัฐธรรมนูญ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 113 ย่อมเป็นการได้อำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย หากศาลรับรองอำนาจของบุคคลหรือคณะบุคคลที่ทำการปฏิวัติหรือรัฐประหารว่า เป็นรัฐอธิปไตยแล้ว เท่ากับศาลไม่ได้รับใช้ประชาชน จากการใช้อำนาจโดยมิชอบ และเพิกเฉยต่อการปกป้องรักษาประชาธิปไตย ดังกล่าวมาข้างต้น ทั้งเป็นการละเลยหลักนิติธรรมตามธรรมชาติ ที่ว่า บุคคลใดจะรับประโยชน์จากความฉ้อฉล หรือความผิดของตนเองหาได้ไม่ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการปฏิวัติ หรือรัฐประหาร เป็นวงจรอุบาทว์ อยู่รู้อำไป ยิ่งกว่านั้น ยังเป็นช่องทางให้บุคคลหรือคณะบุคคลดังกล่าว ยืมมือกฎหมายเข้ามาจัดการสิ่งต่างๆ ข้อเท็จจริงเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ปัจจุบันอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ นานาอารยะประเทศส่วนใหญ่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งไม่ยอมรับอำนาจที่ได้มาจากการปฏิวัติหรือรัฐประหาร ฉะนั้น เมื่อกาลและเทศะในปัจจุบันเปลี่ยนไปแล้วจากอดีต ศาลจึงไม่อาจที่จะรับรอง อำนาจของบุคคลหรือคณะบุคคล ที่ทำการปฏิวัติหรือรัฐประหารว่า เป็นรัฐอธิปไตย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เมื่อข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันอยู่ทั่วไปเช่นกันว่า ผู้ร้องประกอบด้วย คณะกรรมการที่เป็นผลพวงของ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (คปค.) แต่ คปค. เป็นคณะบุคคลที่ทำการปฏิวัติหรือรัฐประหาร เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 113 จึงเป็นการได้อำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย ดังเหตุผลข้างต้น ย่อมไม่อาจถือได้ว่า เป็นรัฐอธิปไตย แม้จะได้รับการนิรโทษกรรมภายหลัง ก็ตาม หากก่อให้เกิดอำนาจที่จะสั่งการหรือกระทำการได้อย่างรัฐอธิปไตย

ผู้ร้องประกอบด้วย คณะบุคคลที่เป็นผลพวงของ คปค. ย่อมไม่มีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการทุจริต พุทธศักราช 2542 ด้วยเช่นกัน ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจฟ้อง (ยื่นคำร้อง) คดีนี้ อำนาจฟ้อง (ยื่นคำร้อง) เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัย เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาว่า ผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และเอกสารประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย พิพากให้ยกคำร้องของผู้ร้อง”

10 ถดถอย สิทธิมนุษยชน 2552

1. ประธานรัฐสภาไม่รับ ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ พ.ศ.... ที่ประชาชนร่วมกันเข้าชื่อเสนอต่อรัฐสภา

เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2552 ผู้แทนการเสนอกฎหมายได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ พ.ศ..... ที่ประชาชนเลือกตั้ง จำนวน 10,378 คน ร่วมกันเข้าชื่อต่อ นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา เพื่อเสนอให้รัฐสภาพิจารณาเห็นชอบเป็นกฎหมาย ต่อมาวันที่ 25 มิถุนายน 2552 นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา มีคำสั่งไม่รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยวินิจฉัยว่า

หลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ พ.ศ..... ไม่เข้าเงื่อนไขในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในการจัดทำกฎหมายเท่านั้น

คำสั่งของประธานรัฐสภาที่ไม่รับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอดังกล่าว

ถือเป็นการลิดรอนและขัดขวางการใช้สิทธิโดยชอบธรรมของประชาชนที่จะเสนอกฎหมาย ที่มีหลักการและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของประชาชน

เพราะร่างกฎหมายดังกล่าวจะเป็นการประกันสิทธิในการได้รับทราบข้อมูล

คำชี้แจงอันเป็นสาระสำคัญและเหตุผลจากรัฐบาล รวมทั้ง

มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อรัฐบาลและต่อรัฐสภาอย่าง เพียงพอ

ก่อนที่รัฐบาลไปตกลงผูกพันกับนานาประเทศ

เพื่อทำหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง

หรือมีผลผูกพันด้านการค้าหรือการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้

จึงเป็นกฎหมายที่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่ยกเว้นในหมวด 3 หรือหมวด 5 ของรัฐธรรมนูญ ตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542 มาตรา 5 วรรคสองบัญญัติไว้

2. สิทธิแรงงานข้ามชาติกรณีนางห่ม ไหมแสง 4 คดี 2 ศาล 3 ปี

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2549 นางห่ม ไหมแสง แรงงานข้ามชาติชาวไทยใหญ่ อายุ 37 ปี ซึ่งได้รับใบอนุญาตทำงานจากกรมการจัดหางาน ตั้งแต่วันที่ 2547 เป็นคนงานก่อสร้าง ลูกจ้างผู้รับเหมาร้างโรงแรมแซงกรีลา เชียงใหม่ ได้ประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน ส่งผลให้นางห่มต้องเป็นอัมพาตตลอดลำตัวด้านซ้ายจากเอวลงมา กลายเป็นผู้พิการตลอดชีวิต นายจ้างได้เลิกจ้างนางห่มทันที นางห่มจึงได้ดำเนินการใช้สิทธิในฐานะลูกจ้างตามกฎหมาย ดังนี้

1. การใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลแรงงาน

โดยในเดือนกรกฎาคม 2550 นางห่มได้ยื่นคำร้อง เพื่อขอรับเงินจากกองทุนเงินทดแทน ต่อสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 แต่สำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่ ปฏิเสธคำร้องของนางห่ม โดยอ้างแนวปฏิบัติตามหนังสือเวียนของสำนักงานประกันสังคม ที่ รส 711/ว751 ที่กำหนดเงื่อนไขในการได้รับเงินเงินทดแทน จากกองทุนเงินทดแทนสำหรับแรงงานต่างด้าว จะต้อง 1) แสดงเอกสารการจดทะเบียนแรงงานและใบอนุญาตทำงาน พร้อมกับหนังสือเดินทาง และหนังสือสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว และ 2) นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน นางห่มจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน และต่อมา เมื่อเดือนมกราคม 2551 คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนได้มีคำวินิจฉัยยกคำอุทธรณ์ของนางห่ม

นางห่มจึงได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ต่อศาลแรงงาน ภาค 5 ว่า แนวปฏิบัติตามหนังสือเวียนดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขัดต่อหลักการรัฐธรรมนูญ ที่ห้ามการเลือกปฏิบัติ และขัดต่อสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

แต่ต่อมา เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2551 ที่ผ่านมาศาลแรงงาน ภาค 5 ได้ยกคำฟ้องของนางห่ม โดยศาลได้วินิจฉัยว่า หนังสือเวียนของสำนักงานประกันสังคม เหมาะสม และให้การคุ้มครองแรงงานข้ามชาติ อย่างเป็นธรรมแล้ว จึงไม่ได้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อแรงงานข้ามชาติ แต่อย่างใด นางห่มจึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาโต้แย้งคำพิพากษาศาลแรงงานภาค เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2551

แต่อย่างไรก็ตาม ต่อมาในวันที่ 7 มกราคม 2552 นางห่ม ไหมแสง พร้อมด้วย นายชอ ลุงกอก และนายเต็ง จึงยื่นฟ้องต่อศาลแรงงานกลาง เพื่อให้ศาลเพิกถอน หนังสือเวียนของสำนักงานประกันสังคม ที่ รส 711/ว751 ที่กำหนดเงื่อนไขในการได้รับเงินทดแทน จากกองทุนเงินทดแทน สำหรับแรงงานต่างด้าว ศาลรับคำฟ้องไว้พิจารณา และนัดพิจารณาคดีนัดแรก ในวันที่ 30 มีนาคม 2552 และในวันที่ 21 กันยายน 2552 ศาลแรงงานภาค 5 มีคำพิพากษายกฟ้องคดีที่ นางห่ม ไหมแสง และแรงงานข้ามชาติอีกสองราย

ที่ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือเวียนที่เลือกปฏิบัติดังกล่าว โดยศาลเห็นว่า “ประเด็นความชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายของหนังสือเวียนดังกล่าวนั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา”

2. การใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลปกครอง

โดยในวันที่ 11 เมษายน 2551 นางหนู่ม ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย, นายชอ ลุงกอ และนายเต็ง (ไม่มีนามสกุล) ผู้อาจได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จากผลแห่งหนังสือเวียนของสำนักงานประกันสังคม ที่ รส 711/ว751 ที่กำหนดเงื่อนไขสำหรับแรงงานต่างด้าว ในการได้เงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน ได้ยื่นฟ้องสำนักงานประกันสังคม และสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ต่อศาลปกครองเชียงใหม่ โดยขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนแนวทางปฏิบัติ หรือการออกคำสั่ง หรือกฎ หรือแนวทางปฏิบัติ ที่ขัดต่อหลักการของกฎหมาย อันเป็นการกระทำทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาวันที่ 25 เมษายน 2551 ศาลปกครองเชียงใหม่ ชี้ว่า “...แม้ว่าข้อพิพาทดังกล่าว จะเป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับเอกชน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย ก็ตาม แต่ข้อพิพาทดังกล่าว เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน จึงอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน พ.ศ.2522 (มาตรา 8) คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 วรรคสอง (3) ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับฟ้องไว้พิจารณา และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นางหนู่มจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด และในที่สุดเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2551 ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่ง ยืนตามศาลปกครองชั้นต้น ไม่รับฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

กรณีการใช้สิทธิของ นางหนู่ม ไหมแสง แรงงานข้ามชาติชาวไทใหญ่ ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงแรงงาน และได้รับอนุญาตให้ "ทำงานได้อย่างถูกกฎหมาย" ในประเทศไทยเช่นเดียวกับแรงงานข้ามชาติจากพม่าอีกกว่า 500,000 คน จึงมีสถานะเป็นลูกจ้าง ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และสมควรได้รับสิทธิจากกองทุนเงินทดแทน ในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุจากการทำงานให้นายจ้าง แต่สำนักงานประกันสังคม กลับออกหนังสือเวียนของสำนักงานประกันสังคม ที่ รส 711/ว751 ที่กำหนดเงื่อนไข ในการได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนสำหรับแรงงานต่างด้าว ที่อาจเป็นการกีดกันแบ่งแยก ไม่ให้นางหนู่มได้รับสิทธิที่พึงได้รับ ในฐานะที่เป็นลูกจ้างที่เป็นมนุษย์คนหนึ่ง และเป็นการทำทลายกระบวนการยุติธรรมว่า จะมีภารกิจในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และสิทธิของมนุษย์ได้มากน้อยเพียงใด

3. การตีความสิทธิชุมชน ตามมาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

โดยที่ มาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชน เพื่อเป็นการประกันสิทธิให้ประชาชนในชุมชน สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยได้กำหนดหลักการสำคัญ คือ ห้ามดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ หากจะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขสามประการ คือ ต้องศึกษา และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชน ต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน และต้องให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ หรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบ ก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือ ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรมและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการปฏิบัติตาม มาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1 และคณะที่ 2) ได้พิจารณาให้ความเห็นว่า บทบัญญัติ มาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ยังไม่มีผลใช้บังคับทันที เพราะมีบทเฉพาะกาล ตามมาตรา 3030 (1) กำหนดเงื่อนไขว่า ต้องมีกฎหมายกำหนดรายละเอียดเสียก่อน ดังนั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบที่จะอนุญาต จึงสามารถออกใบอนุญาตให้แก่โครงการหรือกิจกรรม ที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (อีไอเอ) ตามกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้

อาจกล่าวได้ว่า การให้ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว ย่อมส่งผลให้สิทธิชุมชน ที่จะได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ เป็นอันสิ้นผลโดยทันที

จนกระทั่ง ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ขัดกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่วินิจฉัยว่า โครงการหรือกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างร้ายแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ต้องดำเนินการ ตามมาตรา 67 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ 2550 โดยทันที ตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 (คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 3/2552)

และศาลปกครองสูงสุดยังให้ความเห็นต่อว่า มีกรรมการสองคนในคณะกรรมการกฤษฎีกา((คณะที่ 1 และคณะที่ 2) คือ นายจักรมณฑ์ ผาสุกวนิช และนายสุภชัย ภูประเสริฐ ดำรงตำแหน่งกรรมการ บริษัทปตท.จำกัด (มหาชน) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบการธุรกิจโครงการหรือกิจกรรมที่ให้ความเห็น

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีการับฟังปัญหาข้อเท็จจริง และความคิดเห็น จากผู้แทนหน่วยงานอนุญาต และผู้แทนผู้ประกอบการ คือ ผู้แทนบริษัทปตท.จำกัด (มหาชน) และผู้แทนบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น โดยไม่ได้รับฟังจากผู้แทนชุมชน หรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมทั้งหลาย ซึ่งถือเป็นหลักการสำคัญ ที่ต้องรับฟังทั้งสองฝ่าย เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็น

4. การสลายการชุมนุม ของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2552

การชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน

มีความรุนแรงเกิดขึ้นที่โรงแรมรอยัล คลิฟรีสอร์ท พัทยา ในวันที่ 11 เมษายน 2552

จนทำให้รัฐบาลต้องประกาศยกเลิกการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน กับประเทศคู่เจรจา พร้อมประกาศใช้

พ.ร.ก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในพื้นที่ จ.ชลบุรี จนต้องยุติการชุมนุม เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2552

และในระหว่างที่รัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่กระทรวงมหาดไทยก็มีความรุนแรงเกิดขึ้น เมื่อวันที่ 12

เมษายน จนกระทั่งรัฐบาลได้ใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุมตามจุดต่างๆ ตั้งแต่ตอนเช้ามีดของวันที่ 13 เมษายน

จนถึงเช้าของวันที่ 14 เมษายน แกนน่านปช.จึงประกาศยุติการชุมนุม ทำให้มีผู้บาดเจ็บจากเหตุสลายการชุมนุม

จำนวน 77 คน และมีผู้ถูกยิงเสียชีวิต 2 คน ที่นางเลิ้ง

เหตุการณ์ครั้งนี้ นับเป็นบททดสอบสำคัญของสังคมไทย ในการใช้เสรีภาพการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

ซึ่งจะต้องได้รับการคุ้มครอง และได้รับการประกันจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างถึงที่สุด

กับการที่รัฐจะประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

ในกรณีที่การชุมนุมได้กลายเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

เพื่อจะใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุม แต่อย่างไรก็ตาม การใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม

ก็ต้องไม่ใช่การเข้าทำลายชีวิตของผู้ชุมนุมเช่นกัน ซึ่งหากพิจารณาเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่า

มีความรุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินเกิดขึ้นหลายครั้ง ซึ่งเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาลโดยตรง

ในการคุ้มครองชีวิตของประชาชน

5. ศาลจังหวัดเชียงราย จำคุกชาวเขา ปิดถนน 6 เดือน ไม่รอลงอาญา

เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2552 ศาลจังหวัดเชียงราย ได้มีคำพิพากษา

ในคดีที่ตำรวจแจ้งความดำเนินคดีกับผู้ต้องหาจำนวน 3 คน ประกอบไปด้วย นายอำพล เวียงสีมา อายุ 32 ปี

บ้านเลขที่ 37 หมู่ 14 ต.ป่าหุ่ อ.พาน จ.เชียงราย ส.ต.อ.ภูษิษฐ์ โสลา อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 9 ต.สันกลาง

อ.พาน และ นายมานิตย์ คำปุก อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 179 หมู่ 4 ต.สันติสุข อ.พาน

ซึ่งได้นำประชาชนไปปิดถนนพหลโยธิน สายเชียงราย-พาน พื้นที่อ.พาน

เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมีการช่วยเหลือเรื่องราคาข้าวนาปรังที่ตกต่ำ แต่เนื่องจากการปิดถนน

ที่ทำให้การจราจรติดขัด ตำรวจจึงแจ้งข้อหาตามความผิด พ.ร.บ.ทางหลวง และพ.ร.บ.จราจรทางบก รวมทั้ง

พ.ร.บ.ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง เหตุเกิดเมื่อเดือนมิถุนายน 2552

ศาลจังหวัดเชียงราย ได้มีคำพิพากษาว่า จำเลยทั้ง 3 คน มีความผิดตามพ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ.2535

พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 พ.ร.บ.ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.2493

การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทง

ฐานปิดกั้นถนนและจอดรถกีดขวางทางจราจรบนทางหลวง ซึ่งเป็นความผิดกรรมเดียว ผิดต่อกฎหมายหลายบท

ให้ลงโทษตาม พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ.2535 ซึ่งมีโทษหนักที่สุดลงโทษจำคุกจำเลยทั้งสาม คนละ 1 ปี

ฐานร่วมกันโฆษณาโดยการใช่เครื่องขยายเสียงโดยไม่ได้รับอนุญาต ปรับคนละ 200 บาท
จำเลยทั้งสามให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิพากษามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง
คงจำคุกจำเลยทั้งสาม คนละ 6 เดือน ปรับคนละ 100 บาท การกระทำของจำเลยทั้งสาม
เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สาธารณประโยชน์โดยส่วนรวม และไม่ยำเกรงกฎหมายบ้านเมือง ดังนั้น
เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างจึงเห็นสมควรไม่ให้รอการลงโทษ

ข้อสังเกตในคดีนี้ แสดงให้เห็นว่า แม้ประชาชนจะเดือดร้อนจากราคาข้าวนาปรังที่ตกต่ำ
และเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหา แต่หากมีการปิดถนนและใช้เครื่องขยายเสียง
ก็มีความผิดฐานปิดกั้นถนนและจอดรถกีดขวางทางจราจรบนทางหลวง
และฐานร่วมกันโฆษณาโดยการใช่เครื่องขยายเสียง โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องจำคุก 6 เดือน ปรับ 100 บาท
แม้จะมีการรับสารภาพก็ตาม

6. การขัดขวางการใช้เสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ ของคนงานสหภาพแรงงาน ไทรอัมพ์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย)

จากเหตุการณ์ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2552 สหภาพแรงงาน ไทรอัมพ์อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย)
สหภาพแรงงานอิเล็กทรอนิกส์และแม็คคานิกส์ ในเครือบริษัทเอเน็อน อิเล็กทรอนิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
และคนงานบริษัท เวิลด์เวลล์การ์เมนท์ พร้อมด้วยองค์กรแรงงานและองค์กรประชาชน ประมาณ 800 คน
ได้เดินขบวนจากบริเวณหน้าบ้านพิษณุโลกมายังทำเนียบรัฐบาล เพื่อติดตามความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา
หลังจากที่ได้มีการยื่นเรื่องต่อนาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ซึ่งยื่นไว้นานแล้ว
ยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือความสนใจใดๆ และได้เดินขบวนไปยังหน้ารัฐสภา
เพื่อยื่นหนังสือให้แก่ประธานประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค่านที่รัฐสภา
ในระหว่างผู้ชุมนุมได้ชุมนุมบริเวณหน้ารัฐสภาโดยสงบและปราศจากอาวุธ อยู่นั้น
เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เปิดเครื่องแอลเรด (LRAD) หรือ Long Range Acoustic Device ที่มีความดังระดับ 150 เดซิเบล
ซึ่งเป็นอาวุธในการปราบปรามคนจำนวนมาก กับผู้ชุมนุม ซึ่งไม่มีการบอกกล่าวล่วงหน้า
และเป็นเครื่องที่ทำให้เกิดความถี่สูงที่มีผลต่อโสตประสาท เมื่อได้ยินเสียงจะมีอาการเจ็บปวดแก้วหู
บางรายอาจคลื่นไส้ และอาเจียน

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.ดุสิต ได้ออกหมายจับ นายสุนทร บุญยอด อายุ 50 ปี น.ส.บุญรอด สายวงศ์ 33 ปี
และ น.ส.จิตรา คชเดช อายุ 34 ปี ในข้อหามั่วสุมกันตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป
กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง โดยเป็นหัวหน้า หรือ
ผู้สั่งการเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้เลิกแล้วไม่เลิก ในขณะนั้นนางสาวบุญรอด สายวงศ์ และ นางสาวจิตรา
คชเดชได้เข้ามาบดตัวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อต่อสู้คดีต่อไป

การเปิดเครื่องแอลเรด (LRAD) เพื่อสลายการชุมนุม และการออกหมายจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
เป็นการกระทำที่เป็นการขัดขวางการใช้เสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ ของประชาชน

ที่ได้รับการรองรับโดยรัฐธรรมนูญ อันเป็นหลักการพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตย
ที่ประสงค์ให้ผู้ใช้แรงงานและประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาของตนเอง เช่น
การไม่จ่ายค่าชดเชยตามกฎหมาย

7. คำสั่งศาลคดีไต่สวนการตายกรณีตากใบ

จากกรณีที่ประชาชนจำนวนนับพัน ได้ชุมนุมกันที่บริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ (สภ.อ) ตากใบ เมื่อวันที่ 25
ตุลาคม 2547 เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม กรณีซุกซ่อนความพลอดภัยหมู่บ้าน (ชบร.) จำนวน 6 คน
ถูกเจ้าพนักงานสอบสวนกล่าวหาว่า ได้มอบอาวุธปืนของทางราชการให้แก่ผู้ก่อความไม่สงบ
โดยตั้งข้อหาภัยยกยอกทรัพย์สินและแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ผู้ชุมนุมได้เรียกร้องให้เจ้าหน้าที่รัฐปล่อยตัวชบร.ทั้ง 6
คน โดยไม่มีเงื่อนไข ได้มีความพยายามเจรจาระหว่างผู้ชุมนุม และเจ้าหน้าที่ประกอบด้วยตัวแทน ฝ่ายทหาร
ฝ่ายปกครอง ฝ่ายตำรวจ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ แม้อัตถภาคที่ 4 จึงใช้อำนาจตามกฎหมายอัยการศึก
(ประกาศใช้บังคับในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2547)
ให้สลายการชุมนุมและควบคุมผู้ชุมนุมเคลื่อนย้ายจาก สภ.อ.ตากใบ จังหวัดนราธิวาส ไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร
อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ผลจากการสลายการชุมนุม มีประชาชนเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ จำนวน 5 คน เสียชีวิตที่โรงพยาบาล 1 คน
และมีผู้เสียชีวิตระหว่างการขนย้ายผู้ชุมนุมไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร จำนวน 78 คน นอกจากนี้
ยังมีผู้ชุมนุมอีกหลายคนที่ได้รับบาดเจ็บ และบาดเจ็บสาหัส

เมื่อมีบุคคลเสียชีวิตในระหว่างการควบคุมหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ จำต้องมีการไต่สวนการตายตาม มาตรา
150 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ตาย จึงถือเป็นหน้าที่ร่วมกันของผู้พิพากษา
อัยการ และญาติผู้เสียชีวิต และทนายความในการแสวงหาความจริง และรวบรวมข้อเท็จจริง
ถึงสาเหตุการเสียชีวิตของบุคคล ในระหว่างการควบคุมหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
โดยการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่า (1) ผู้ตายคือใคร (2) ตายที่ไหน (3) ตายเมื่อไหร่ (4)
เหตุและพฤติการณ์ที่ตายคืออะไร และ (5) ใครเป็นผู้กระทำ

คดีไต่สวนการตาย กรณีตากใบ ที่มีผู้เสียชีวิตระหว่างการขนย้ายผู้ชุมนุมไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร จำนวน 78 คน
กระบวนการยุติธรรม ต้องใช้เวลาผ่านไปร่วม 4 ปี ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อพิสูจน์ว่า ผู้ตายทั้ง 78 คน คือใคร
ตายที่ไหน ตายเมื่อไหร่ เหตุและพฤติการณ์ที่ตาย และใครเป็นผู้กระทำ

คำสั่ง คดีที่ ช. 16/2548 ของศาลจังหวัดสงขลา วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ได้ความสรุปจากคำสั่ง รวม 16 หน้า
ได้ใจความสำคัญโดยย่อ ดังนี้

“ในวันเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าพนักงานตำรวจ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการเข้าสลายการชุมนุมและควบคุมผู้ที่ร่วมชุมนุม นำตัวไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร อำเภอหนองจิก

จังหวัดปัตตานี ตามความจำเป็นแห่งสภาพการณ์เท่าที่เอื้ออำนวยให้ได้ในขณะนั้น อันเป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่
แม้ปรากฏตามภาพเหตุการณ์ที่ได้จากแผ่นบันทึกภาพ (VCD) ว่า
บุคคลที่แต่งกายคล้ายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการสลายการชุมนุมบางคน
ทำร้ายผู้ร่วมชุมนุมขณะที่เข้าสลายการชุมนุม ก็ตาม เชื่อว่า เป็นการกระทำของบุคคลดังกล่าว
ในทันทีทันใดโดยพลการ เมื่อไม่ปรากฏว่า หลังจากที่ผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปด และผู้ร่วมชุมนุม
ที่ถูกควบคุมตัวขึ้นรถยนต์บรรทุก นำส่งค่ายอิงคยุทธบริหารจนแล้วเสร็จ
ได้มีการกระทำต่อผู้ตายเจ็ดสิบแปดหรือผู้ร่วมชุมนุมที่ถูกควบคุมตัว
หรือเกิดเหตุร้ายอย่างอื่นกับผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปดหรือผู้ร่วมชุมนุมที่ถูกควบคุมตัวอีก
การที่ผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปดถึงแก่ความตาย ในระหว่างการควบคุมเคลื่อนย้ายเพื่อนำส่งค่ายอิงคยุทธฯ จึงถือได้ว่า
ผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปด ถึงแก่ความตาย ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติราชการตามหน้าที่
อาศัยเหตุผลดังวินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งว่า ผู้ตาย (ระบุชื่อ 78 รายชื่อ) ทั้งเจ็ดสิบแปดตายที่ค่ายอิงคยุทธบริหาร
ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เหตุและพฤติการณ์ที่ตาย คือ
ผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปดขาดอากาศหายใจ ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติราชการตามหน้าที่”

จากคำสั่งของศาลสงฆศาลดังกล่าวได้แสวงหาข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปดมีการระบุชื่อชัดเจน
ตายที่ค่ายอิงคยุทธบริหาร ต.บ่อทอง อ.หนองจิก จ.ปัตตานี ตายเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2547
แต่สำหรับเหตุและพฤติการณ์ที่ตายศาลกลับระบุเหตุผลว่า “ผู้ตายทั้งเจ็ดสิบแปดขาดอากาศหายใจ
ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติราชการตามหน้าที่” โดยไม่มีการแสดงเหตุและพฤติการณ์
ที่ทำให้เป็นสาเหตุแห่งการขาดอากาศหายใจ จนเสียชีวิต โดยเฉพาะวิธีการเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุม
เป็นสาเหตุแห่งการขาดอากาศหายใจ หรือสาเหตุของการตาย หรือไม่
จึงไม่อาจจะยึดโยงไปถึงคำตอบของคำถามสุดท้ายคือ ใครเป็นผู้กระทำ

คำสั่งศาลการไต่สวนการตาย กรณีตากใบ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า เป็นไปตามหลักกฎหมาย
และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ มาตรา 150 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ที่มุ่งหมายแสวงหาความจริงให้เป็นที่ ประจักษ์ เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ตายและครอบครัวให้เกิดความเป็นธรรม

8. การคิดค่าเสียหายจากชาวบ้าน ในข้อหาทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

สืบเนื่องจาก กรณีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช (อส.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)
แจ้งความดำเนินคดีทางแพ่ง เรียกร้องค่าเสียหายจากชาวบ้าน จ.ตรัง จ.พัทลุง และ จ.กระบี่
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่เขาเย่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด และอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-
หมู่เกาะพีพี จ.กระบี่ ฐานบุกรุกทำลายป่า โดยคิดค่าเสียหายในการทำให้โลกร้อน อากาศร้อนขึ้น ฝนตกน้อยลง
ดินและแร่ธาตุสูญหาย เป็นต้น

การคิดคำนวณค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการบุกรุกทำลายพื้นที่อุทยานแห่งชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ค่าเสียหายที่ทำให้อากาศร้อนมากขึ้น คิดเป็นมูลค่า 45,453.45 บาท ต่อไร่ ต่อปี

2. ค่าเสียหายทำให้น้ำสูญเสียออกไปจากพื้นที่ โดยการแผดเผาของรังสีดวงอาทิตย์ คิดเป็นมูลค่า 52,800 บาท ต่อไร่ ต่อปี
3. ค่าเสียหายทำให้ฝนตกน้อยลง คิดเป็นมูลค่า 5,400 บาท ต่อปี
4. ค่าเสียหายทำให้ดินสูญเสีย คิดเป็นมูลค่า 1,800 บาท ต่อไร่ ต่อปี
5. ค่าเสียหายการสูญเสียของธาตุอาหาร คิดเป็นมูลค่า 4,064.15 บาท ต่อไร่ ต่อปี
6. ค่าเสียหายทำให้ดินไม่ดูดซับน้ำฝน คิดเป็นมูลค่า 600 บาท ต่อไร่ ต่อปี
7. ค่าเสียหายทางตรงจากการทำลายป่าแต่ละประเภท ประกอบด้วย การทำลายป่าดงดิบ คิดเป็นมูลค่า 61,263.36 บาท ต่อไร่ ต่อปี การทำลายป่าเบญจพรรณ คิดเป็นมูลค่า 42,577.75 บาท ต่อไร่ ต่อปี การทำลายป่าเต็งรัง คิดเป็นมูลค่า 18,634.19 บาท ต่อไร่ ต่อปี

ทั้งนี้ สำนัดศาลแพ่งได้พิพากษา ให้ชาวบ้านใน จ.ตรัง และจ.พัทลุง 15 ราย จ่ายค่าเสียหายให้แก่รัฐแล้ว โดยที่ศาลตัดสินคดีแล้ว 7 ราย เรียกค่าเสียหายรวม 20.306 ล้านบาท ที่อยู่ในระหว่างกำลังดำเนินคดี 4 ราย เรียกค่าเสียหาย 1.332 ล้านบาท และที่ดำเนินคดีซ้ำรายเดียวกันในพื้นที่เดียวกัน 2 ราย เรียกค่าเสียหาย 4.213 ล้านบาท

การนำแบบจำลองคิดค่าเสียหาย จากการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนที่กำลังดำเนินการ กับชาวบ้านของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

เป็นการสร้างปัญหาให้กับประชาชนผู้ยากไร้ที่ไม่มีความมั่นคงในที่ดินทำกิน ด้วยเหตุผล ดังนี้

1. แบบจำลองเสียหายจากกิจกรรมต่างๆ ที่คิดกันว่า ก่อให้เกิดโลกร้อนนั้น ยังไม่มีงานวิจัย หรืองานวิชาการของประเทศ ใดในโลก รับรองกันว่า เป็นงานวิจัยที่สมบูรณ์ หรือทฤษฎีใดๆ ที่ได้รับการยอมรับ และสามารถนำมาอ้างอิงอย่างเป็นทางการได้
2. การนำแบบจำลองการคิดค่าเสียหาย จากการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนไปใช้ จะสร้างความไม่เป็นธรรมโดยเฉพาะกลุ่มชาวนา ชาวไร่ ที่ไม่ได้สร้างมลภาวะมากมาย ขณะเดียวกัน แม้แต่ประเทศพัฒนาแล้ว ที่ใช้พื้นที่ของชั้นบรรยากาศโลกไปมาก ตั้งแต่ในอดีต และมีพันธกรณีลดก๊าซเรือนกระจก ก็ยังไม่นำค่าความเสียหายดังกล่าวไปใช้กับชาวบ้าน ในขณะที่ในระดับโลกประเทศไทยก็ไม่ได้มีพันธะใดๆ ที่จะต้องลดค่าก๊าซเรือนกระจกและพยายามต่อสู้ที่จะไม่มีต่อไปด้วย ดังนั้น เรื่องนี้อาจจะส่งสัญญาณที่ผิดในเวทีโลก ทำให้ประเทศไทยถูกดึงเข้าไปอยู่ในกลุ่มประเทศที่ต้องรับผิดชอบ ทั้งที่ก่อปัญหาน้อยมาก หรือยังไม่ได้เป็นผู้ก่อปัญหาเลย
3. การเรียกร้องค่าเสียหายที่มีลักษณะกว้างขวาง เป็นการกระทำที่มุ่งต่อประชาชนที่กำลังประสบกับปัญหาการขาดที่ดินทำกิน ขณะที่สำหรับปัญหาอื่นที่มีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับด้านสิ่งแวดล้อม เฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรม กลับแทบไม่ปรากฏว่า มีหน่วยงานรัฐซึ่งรับผิดชอบได้เรียกร้องเอาค่าเสียหายในลักษณะเดียวกัน กับที่กระทำกับชาวบ้านในคดีบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

9. การนำโทษประหารชีวิตกลับมาใช้อีกครั้ง

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2552 กรมราชทัณฑ์ได้ประหารชีวิตนักโทษที่รอการประหารชีวิตสองคน คือ นายบัณฑิต เจริญวานิช และ นายจิรวัดน์ พุ่มพฤษ์ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ ประเทศไทยมีความพยายามที่จะละเว้นโทษประหารชีวิต ตั้งแต่ปี 2546 การนำโทษประหารชีวิต มาใช้อีกย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลไม่เคารพ และไม่ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนอย่างเพียงพอ เนื่องจากสิทธิในการมีชีวิตอยู่เป็นคุณค่าสูงสุดของความเป็นมนุษย์ และเป็นสิทธิมนุษยชนพื้นฐานขั้นต่ำสุด ซึ่งที่ผ่านมา ประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลก จำนวน 134 ประเทศ ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว โดยยึดถือหลักการที่ว่า ไม่มีผู้ใดสามารถทำลายชีวิตของใครได้ หรือ ไม่มีผู้ใดมีอำนาจที่จะทำลายชีวิตของผู้ใดได้

นอกจากนั้น มติของที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ มีความปรารถนาให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตของผู้คนทั่วโลก ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ โดยการมีมติในที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2550 และอีกครั้งในปี 2551 ให้ทุกประเทศทั่วโลกงดเว้นโทษประหารชีวิต เพื่อเป็นหนทางนำไปสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิตในที่สุด ถึงแม้มติดังกล่าว จะไม่มีผลผูกพันเป็นข้อบังคับเชิงกฎหมาย แต่เป็นผลผูกพันเชิงศีลธรรม (มติที่ 620149 ว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิต)

10. การประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551

อาจกล่าวได้ว่า กฎหมายการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร เป็นการให้กองทัพในนามของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) มีอำนาจป้องกันปราบปราม ระงับยับยั้ง แก้ไขบรรเทาเหตุการณ์ในพื้นที่ที่มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในราชอาณาจักร

โดยให้มีอำนาจสั่งการหน่วยงานและเจ้าพนักงานของรัฐ มีอำนาจออกประกาศต่างๆ ที่จำกัดและลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนและสิทธิมนุษยชน หรือให้อำนาจเจ้าพนักงาน คั้น จับกุม คุมขัง บุคคล ห้ามบุคคลใดๆ ออกนอกเคหสถาน ห้ามการเดินทางตามเส้นทาง รวมทั้งสามารถใช้กำลังเข้าปราบปรามการกระทำที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ตลอดจนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติ ตามพ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงฯ เป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายจำนวน 14 ฉบับ โดยการใช้กฎหมายให้ดำเนินการเท่าที่จำเป็น ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน เกินสมควรแก่เหตุ อาทิ พ.ร.บ.จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 พ.ร.บ.ควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 พ.ร.บ.ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493 พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2493 พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประมวลกฎหมายอาญาวิธีพิจารณาความอาญา เฉพาะบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจสืบสวนสอบสวน และการใช้อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ และพ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เมื่อพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ประกาศเขตพื้นที่ที่ปรากฏเหตุการณ์ อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และมอบอำนาจให้ กอ.รมน. ควบคุมดูแลทั้งหมด 5 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ประกาศพื้นที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและทะเลอาณาเขต 5 กิโลเมตร รอบจังหวัดภูเก็ต ระหว่างวันที่ 10 – 24 กรกฎาคม 2550 ซึ่งเป็นช่วงเวลาการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนและประเทศคู่เจรจา

ครั้งที่ 2 ประกาศพื้นที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในพื้นที่เขตดุสิต ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม ถึง 1 กันยายน 2552 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงจะทำการเคลื่อนไหวกครั้งใหญ่

ครั้งที่ 3 ประกาศพื้นที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในพื้นที่เขตดุสิต ระหว่างวันที่ 18-22 ก.ย.นี้ เพื่อดูแลการประชุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

หรือกลุ่มคนเสื้อแดง ที่ประกาศจะนัดชุมนุมใหญ่ในวันที่ 19 กันยายน บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า ก่อนที่จะเคลื่อนขบวนไปบริเวณหน้าบ้านสี่เสาเทเวศร์ของพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

ครั้งที่ 4 ประกาศพื้นที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเขต พื้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน - 14 ธันวาคม 2552

เพื่อควบคุมการประชุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

และเมื่อกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)ยกเลิกการประชุม

จึงมีการประกาศยกเลิกการใช้กฎหมายความมั่นคงฯ

ครั้งที่ 5 เป็นการประกาศใช้ในพื้นที่ภาคใต้ คือ พื้นที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (เขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอ นาทวี อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2552 - 30 พฤศจิกายน 2553) โดยมอบหมายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

รับผิดชอบในการป้องกันปราบปราม ระงับ ยับยั้ง และจัดทำแผนการดำเนินการในการบูรณาการ กำกับ ติดตาม

และเร่งรัดหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

และให้ออกประกาศให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย จำนวน 33 ฉบับ

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

- อนุชา วินตะชัย (ภาษาไทย) อีเมลล์: eakucl@gmail.com, เบอร์โทรศัพท์: +66 2 2754230

- แดนทอง บริน (ภาษาอังกฤษ) อีเมลล์: danthong@laposte.net, เบอร์โทรศัพท์: +66 2 2754230